

Aan de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Directoraat-generaal Agro
Directie Europees,
Internationaal en Agro
economisch beleid

Auteur

[Redacted]

TER BESLISSING

Datum

20 februari 2024

Kenmerk

DGA-EIA / 45652926

nota

Aanbieding kamerbrief Nederlandse agrarische
sector in internationaal verband - editie 2024

Kopie aan

Bijlage(n)

2

Parafenroute

[Redacted signature lines]

Aanleiding

Wageningen Economic Research (WEcR) en het CBS hebben de nieuwe editie van de jaarlijkse publicatie 'De Nederlandse agrarische sector in internationaal verband' (ofwel de jaarlijkse handelscijfers), in opdracht van LNV opgeleverd. Samen met de bijgevoegde aanbiedingsbrief wordt het rapport aan de Kamer aangeboden (en gelijktijdig gepubliceerd).

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met de Kamerbrief en deze ondertekenen.

Kernpunten

De belangrijkste bevindingen uit het rapport zijn dat:

- De Nederlandse landbouwexport voor 2023 wordt geraamd op 123,8 miljard euro, dat is een beperkte groei van 1,6% en daarmee fors lager dan de groei in 2022 (toen 17,2%). Deze groei in 2023 was te danken aan een stijging in de prijs van de geëxporteerde producten, het volume van de export is namelijk licht gedaald.
- De Nederlandse landbouwimport voor 2023 wordt geraamd op 83,9 miljard euro, dat is een afname van 3,3% ten opzichte van 2022. Bij de import wordt deze afname verklaard door een daling van het volume, de prijzen van de import zijn namelijk wel gestegen.
- Het merendeel van de export (71%) en de import (61%) betreft handel binnen de EU.
- Voor 2023 wordt de export van landbouwgerelateerde goederen (of tertiaire landbouwexport) geraamd op 12 miljard euro, 7% minder dan in 2022. De import van deze categorie wordt met 5,7 miljard euro in 2023 ook 7% lager

geraamd dan in 2022. Hierin speelt vooral de normalisering van de extreem hoge kunstmestprijzen van 2022 een grote rol.

Jaarlijks wordt er een aantal verdiepende katernen aan dit rapport toegevoegd waarin wordt ingegaan op actuele thema's. Dit jaar gaan deze katernen in op de handel met Oekraïne en Rusland, de voetafdruk van de invoer van Nederlandse agrarische goederen, de handel in mest en bedekte teelten. Uit deze katernen blijkt dat:

- Ten opzichte van 2010 was de invoerwaarde van landbouwgoederen uit Oekraïne naar Nederland in 2023 bijna 6,5 keer groter. In 2021 – het jaar voor de Russische inval in Oekraïne – was de invoerwaarde van landbouwgoederen nog 9 maal zo groot.
- De uitvoerwaarde van landbouwgoederen naar Rusland is met ruim een derde afgenomen sinds 2010, dit hangt voor een groot deel samen met de economische sancties die Rusland en westerse landen elkaar oplegden.
- In de context van deze publicatie wordt de broeikasgasvoetafdruk van de Nederlandse invoer van landbouwgoederen geanalyseerd.
- Gemiddeld over 2017 – 2021 droeg de import van landbouwproducten voor een kwart bij aan de totale broeikasgasvoetafdruk van de Nederlandse invoer. Bijna driekwart van deze voetafdruk komt door producten die uiteindelijk niet in Nederland geconsumeerd worden.
- Nederland is een grote producent van nutriënten, zowel in de vorm van dierlijke mest als in de vorm van kunstmest. Er worden ruim meer nutriënten geproduceerd dan er in Nederland kunnen worden aangewend. Nederland hoort samen met Duitsland en België tot de grootste exporteurs van kunstmest in de EU.
- Er is een toename van bedekte teelt in zowel Nederland als daarbuiten. Een redelijk nieuwe ontwikkeling is de opkomst van vertical farming en indoor farming. In 2023 bedroeg de export van kasmaterialen naar schatting 1,781 miljard euro, waarvan 53% naar EU-landen.

Deze internationale handelscijfers van de Nederlandse agrarische sector worden in opdracht van het ministerie jaarlijks door WEcR en het CBS gepubliceerd. De internationale context is vanwege de sterke verwevenheid van de agrosector met het buitenland uitermate relevant voor de transitie naar kringlooplandbouw en voor het verdienvermogen van boeren, tuinders en vissers. In de toelichting vindt u meer informatie over de achtergrond van het rapport en extra inhoud uit de samenvatting van het rapport. In de bijlage vindt u een conceptversie van het gehele rapport.